

Este caracteristic pentru epoca noastră să se investească o mare cantitate de gândire și studiu la începutul unei acțiuni, astfel încât să i se asigure succesul cu maximum de eficiență. Nu mai este pentru nimeni un secret că acest lucru se aplică cu preponderență în proiectare, în speță în proiectarea mobilierului pentru depozite de muzeu, astfel încât să nu se strecoare greșeli, care multiplicare prin punerea în practică să ducă la situații de inconfort ale obiectelor și la irosirea de spațiu și material. Din studiile și cercetările făcute de echipe pluridisciplinare în care alături de muzeograf, conservator, restaurator au lucrat și arhitecți s-au stabilit o serie de norme pe care trebuie să le îndeplinească un mobilier pentru depozitul de muzeu. Dintre aceste cerințe menționăm : — depozitare (evitarea tensionărilor obiectelor), conservare (izolarea de factorii de climă și biodegradare), accesibilitate (să poți ajunge cu ușurință la obiect fără să deranjezi alte piese), securitate, expunere, transport. Alături de aceste cerințe, mai trebuie avute în vedere și date de ordin general : a) importanța bunurilor culturale ca singure dovezi autentice ale descoperirilor care jalonează cultura și civilizația poporului român ; b) situația în care trebuie să trăiască aceste obiecte, a căror viață nu trebuie măsurată la scara vieții omenești, în așa fel încât ele să dăinuiască infinit.

Pentru a răspunde acestor cerințe trebuie avute în vedere conexiunile dintre materialele din care sînt confecționate obiectele și factorii de degradare ce apar în acțiunile de conservare și depozitare, impunîndu-se astfel, în decizia luată pentru definitivarea soluțiilor mobilierului alegerea materialului de confecționare. Nu există soluții ideale și nici materiale perfecte dar trebuie aleasă situația care asigură compromisul cel mai complet între cerințe și posibilități.

Una dintre tendințele moderne în ceea ce privește mobilierul în general și cel de depozitare în special este aceea de a putea aranja elementele tipizate în diverse moduri, permițînd alcătuirea unor struc-

turi întregi de către utilizator, prin ușurința asamblării. Aceste tendințe logice de reducere a manoperei prin tipizare, serializare, execuție industrială, i se opune neuniformitatea obiectelor, realizate manual, de dimensiuni variate frînind posibilitatea seriei mari de suporturi de depozitare. Lucrarea are ca scop să prezinte rezultatul muncii unei echipe de conservatori care a avut ca obiect realizarea unor moduli pentru depozite de etnografie. Studiul s-a efectuat pe colecția de etnografie a Muzeului județean Tirgu Mureș, dar prin extrapolare modulii se pot folosi pentru orice depozit. S-a avut în vedere ca acest mobilier să se poată realiza ușor cu mijloacele modeste de care dispun muzeele noastre și cu forțe locale respectiv muncitorii tîmplari ce există pe lângă fiecare muzeu.

Ca urmare a studiului făcut și în conformitate cu principiile tipodimensionării s-au proiectat următoarele tipuri de moduli:

I, moduli pentru țesături grele din lînă (covoare, scoarțe);

II, moduli pentru textile ușoare (marame, ștergare);

III, moduli pentru depozitat icoane;

IV, rastel pentru mobilier (lăzi de zestre, mese, scaune etc.).

Dat fiind faptul că muzeele dispun în general de cantități de material lemnos (cherestea, P.A.L., P.F.L., placaj), materialul principal pentru confecționarea acestor moduli este lemnul alături de pinză și metal. Obiectele etnografice sînt în general de natură organică așa că nu există incompatibilități între anvelopa de depozitare și obiectele depozitate, ambele necesitînd aceleași condiții de microclimat.

I. Moduli pentru țesături grele din lînă.

S-a constatat că cel mai bine se păstrează aceste tipuri de țesături rulate, cu diametrul de rulare relativ mare (7-10 cm).

Modulul constă din 2 montanți verticali din țevă de fontă cu un diametru de 40 mm, prinși între ei la o distanță egală cu lungimea covorului, tot cu două țevi din fontă una sus și alta jos în așa fel încît să nu existe nici un fel de loc în plan vertical. Cei doi montanți verticali sînt fixați în tavan și pardoseală prin dibluri de lemn. De montanți sînt prinse cu ajutorul unui sistem de șurub cu piuliță două profile din tablă galvanizată de 2 mm grosime croite după indicațiile din desen. De menționat este faptul că nu recomandăm montarea elementelor orizontale din tablă la o înălțime mai mare de 1,80-2,00 m pentru a se putea manevra ușor covorul, ținînd cont de greutatea lui.

II. Moduli pentru textile ușoare (marame, ștergare).

După măsurarea țesăturilor s-a stabilit că cel mai convenabil ar fi să se confecționeze un modul cu adîncimea de 80 cm și lungimea de 110 cm. Țesăturile se rulează pe niște vergele din lemn care sînt apoi sprijinite pe o ramă suport tot din lemn. Se pot rula pe aceeași vergea două sau chiar trei ștergare cu un spațiu între ele, fără ca aceasta să deranjeze cu nimic principiilor conservării. Montanții verticali din lemn de brad prezintă o secțiune pătrată de 6×6 cm și sînt chertați din 20 în 20 cm pe o adîncime de 3 cm din grosimea lor. Montanții sînt

fixați prin niște distanțieri tot cu secțiune pătrată 3×3 cm și cu o lungime de 68 cm care constituie în același timp elementul de rigidizare a modului în plan orizontal și sprijin pentru „rama suport”. Modulul este acoperit cu o țesătură rigidă de tipul pinzei pentru întărituri care este în același timp și foarte ieftină (17,50 lei/m). În felul acesta modulul reușește să izoleze țesăturile de praf și lumină și este el însuși foarte ușor.

III. Moduli pentru depozitat icoane.

Principiul de realizare este același ca și la primii doi moduli, adică pe montanții verticali se fixează elemente orizontale de rigidizare care sînt în același timp și suport pentru polițe, rame etc. Acest modul are poliță mobilă ea putînd să stea în consolă pînă la $2/3$ din lățimea ei în așa fel încît să se poată ajunge cu ușurință la icoanele așezate în spate. Distanța dintre polițe este mică 7 cm pentru că s-a constatat că în colecțiile noastre nu există icoane cu grosimi mai mari de 5 cm, iar principiile conservării nu permit depozitarea lor unele peste altele. Montanții verticali au dimensiunea în secțiune de 10×10 cm iar lungimea lor este în funcție de înălțimea depozitului. Polița cu dimensiunile de 80×110 cm poate fi realizată din PAL de 12 mm sau din placaj de 8 mm și are montat un element „opritor” care să nu-i permită să se deplaseze mai mult de $2/3$ din lățimea ei în afară, chiar la o manevrare mai puțin atentă. Acest tip de moduli poate fi folosit și pentru depozitat ceramica etnografică, dacă polițele se răresc în funcție de necesități

IV. Rastel pentru mobilier.

Pentru acest tip de modul cerința principală a fost să se poată monta și demonta ușor în așa fel încît modulul să poată fi deplasat dintr-un loc în altul. În urma măsurătorilor făcute pentru depășirea obiectelor s-a constatat că atît lăzile de zestre cît și mesele și dulapurile încap într-un spațiu egal cu 80 cm lățime, 135 cm lungime și 110 cm înălțime. Montanții verticali au o secțiune de 10×10 cm și o înălțime de 220 cm. Chertările în montanți sînt pe o adîncime de 2 cm de o parte și de alta și o înălțime de 6 cm. Elementele orizontale sînt pe două direcții: cele transversale cu dimensiunea de 10 cm înălțime, 2 cm grosime și 80 cm lungime au două chertări la distanța de 20 cm de capete pe o adîncime de 4 cm.

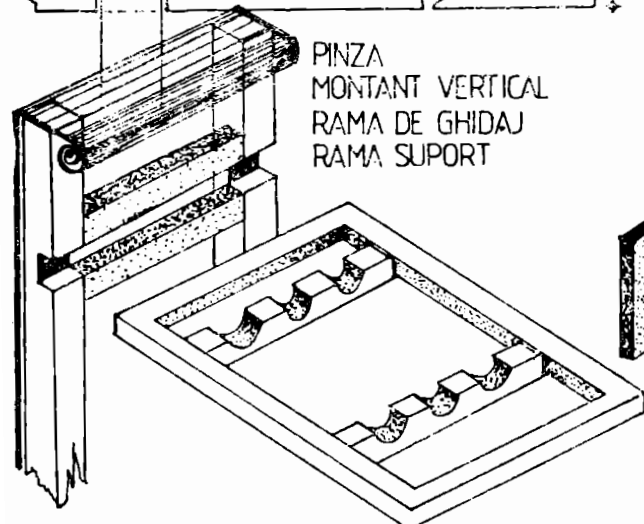
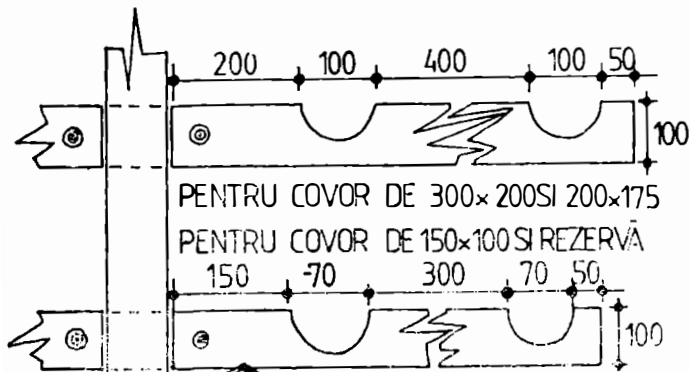
Elementele pe direcție longitudinală au dimensiunile de 2 cm grosime, 10 cm înălțime și 1,35 m lungime, sînt chertate la capete pe adîncime de 6 cm în așa fel încît să se îmbuce fără joc cu elementele orizontale pe direcție transversală. Prinderile de montanți se realizează cu holtzșuruburi. Și acest tip de modul poate fi acoperit cu un material textil rigid pentru a apăra obiectele de praf și lumină mai ales că foarte multe lăzi de zestre și dulapuri au pictură.

După cum se observă aceste tipuri de moduli sînt ușoare, necesită material și manoperă puțină și includ materiale ușor de procurat. De asemenea, ele pot fi cu ușurință adaptate și pentru adăpostirea altor tipuri de obiecte.

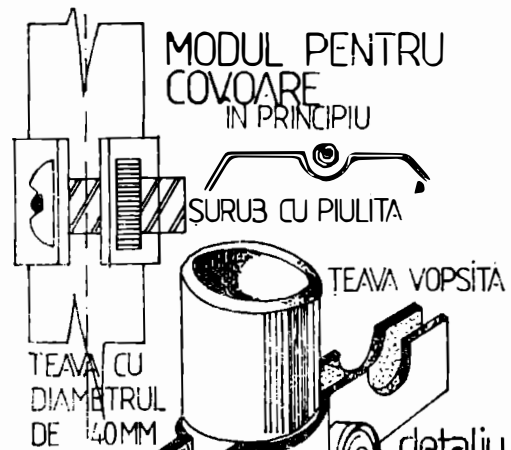
MOBILIER STANDARDISÉ POUR UN DÉPÔT
D'ETHNOGRAPHIE

R é s u m é

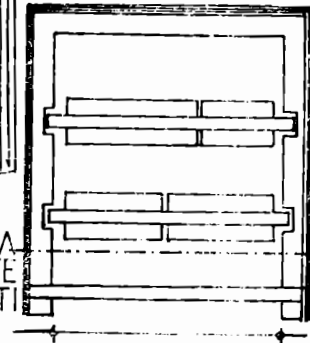
L'ouvrage nous présente le résultat du travail d'une équipe des conservateurs qui ont réalisé des modules destinés aux dépôts d'ethnographie, en analysant les normes qui doivent être accomplies par un mobilier muséal moderne.

MODUL PENTRU TEXTILE USOARE

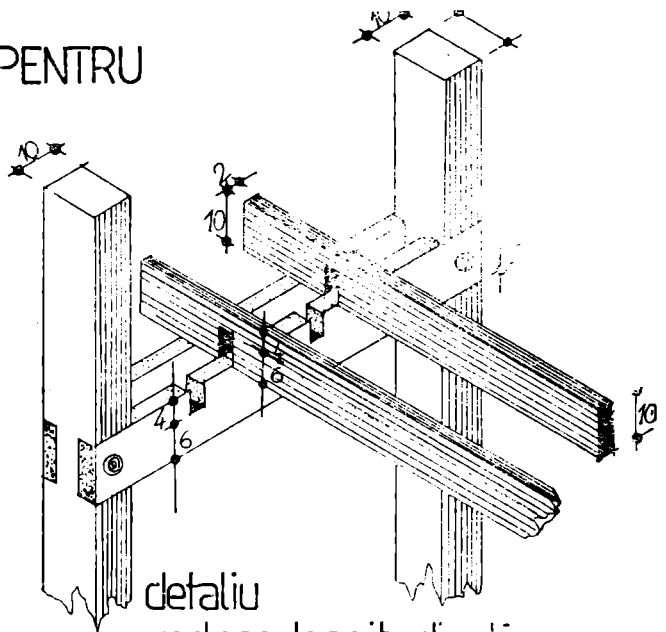
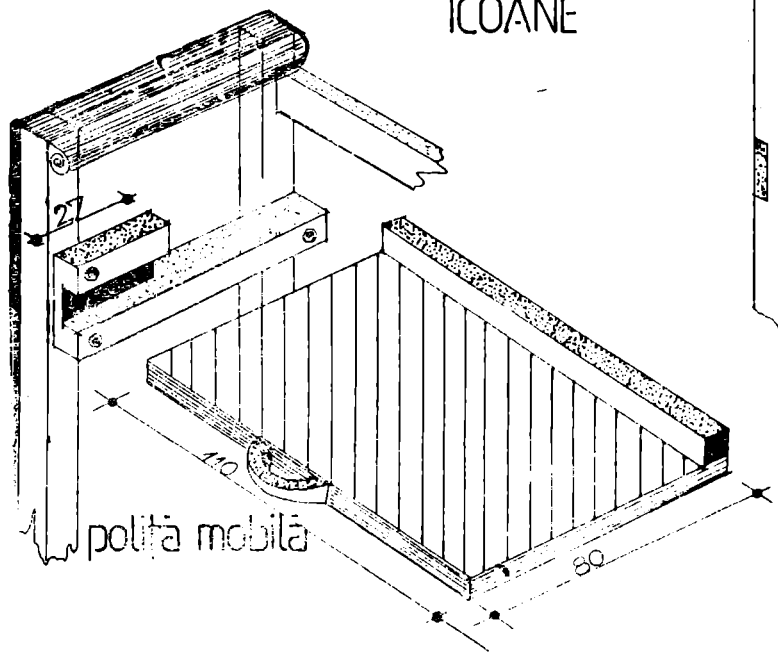

LUNGIMEA
MONTANTILOR ESTE
FUNCIE DE NECESITATI

RASTEL DEMONTABIL PENTRU MOBILIER ETNOGRAFIC

MODUL PENTRU ICOANE

detaliu vedere longitudinală

